

3- Hadis-i Şerifler ne zaman yazılmaya başlandı?

Bazı hadis inkârcıları, “Sahabeler hadisleri yazmamıştır. Hadisler 300 sene sonra yazılmıştır.” diyerek öyle katmerli bir yalan söylüyorlar ki meseleyi bilmeyenleri şüpheyeye sokmaktadır. Bu gibi söylemler tamamen gerçeği saptırmaya yönelik yalanlardır.

Bu başlıkta inşallah bu şüpheyi izale edeceğiz.

Hadislerin yazılmasının yasaklığıyla ilgili hadis-i şerifler İslam’ın ilk yıllarına aittir.

Peygamber Efendimiz (a.s.m.) İslam’ın ilk yıllarında hadisleri yazmayı ashabına yasaklamıştı. İmam Müslimin naklettiği bir hadiste Ebû Saîd el-Hudrî Hazretleri Peygamberimiz (a.s.m.) şöyle dediğini nakleder:

— Benden bir şey yazmayın. Kim benden Kur’an’dan başka bir şey yazdıysa onu imha etsin. Benden -sözlü- rivayette bulunun; bunda bir mahzur yok. Kim bilerek bana yalan nispet ederse ateşteki yerini hazırlasın. (Müslim 4/2298)

Hadislerin yazılmasındaki yasaklığı bildiren bunun gibi hadis-i şerifler hususunda âlimler farklı izahlar yapmışlardır. Bazı âlimlere göre, hadislerin yazılmasındaki yasak Kur’an’ın yazıldığı sayfalarla ilgilidir. Yani aynı sayfaya hem Kur’an hem de hadis yazılması yasaktı. Farklı farklı sayfalara yazılması ise yasaklanmamıştır.

Bir kısım âlimler de şöyle demiştir: Hadisleri yazmak hususundaki yasak herkes için değil, sadece hafızası kuvvetli olanlar içindi. Bundan maksat da onların yazıya güvenerek hadisleri ezberleme işini ihmal etmelerini önlemektir. Hafızası zayıf olanlar yazma hususunda izin istemişler ve kendilerine izin verilmiştir.

Hadis yazmanın yasaklığı hususunda ekser âlimler de şöyle demiştir: Hadislerin yazılmasının yasaklığıyla ilgili hadis-i şerifler İslam’ın ilk yıllarına aittir. Bu yıllarda hadislerin yazılması şu iki sebepten ötürü yasaklanmıştır:

1. Kur’an ile hadislerin karıştırılma ihtimali.
2. Hadisleri yazmakla uğraşırken Kur’an’ın ihmal edilebileceği ihtimali.

Daha sonraki yıllarda ise şu sebeplerden dolayı hadislerin yazılmasına izin verilmiştir:

1. Ayetlerin çoğunun nazil olması.
2. Ayetlerin yazımında gerekli titizliğin gösterilmesi.
3. Kur’an hafızlarının çoğalması.
4. Müslümanların Kur’an’ın üslubunu kavraması ve artık hadislerle Kur’an’ın karışma ihtimalinin yok olması.

5. Hadisle meşgul olup Kur'an'ı ihmal etme endişesinin ortadan kalkması.

İşte bu gibi sebeplerden dolayı hadislerin yazımına izin verilmiş ve birçok sahabe hadisleri yazıyla muhafaza etmiştir. Hadislerin yazılmasına izin verilmesine dair bir rivayeti şöylece nakledelim:

Abdullah İbni Amr (r.a.) Hazretleri der ki:

— Ben Hazreti Peygamber (a.s.m.)'dan işittiğim şeyleri ezberlemek arzusuyla yazıyordum. Kureyş beni menederek, "Sen Resulullah (a.s.m.)'dan her duyduğunu yazıyorsun. Hâlbuki Resulullah (a.s.m.) bir insandır. Öfke ve rıza her iki hâlde de konuşur." dediler. Bunun üzerine yazmaktan vazgeçtim. Ancak durumu da Hazreti Peygamber (a.s.m.)'a arz ettim. Resulullah (a.s.m.) parmağıyla mübarek ağızlarına işaret edip buyurdu ki: "Yaz. Nefsimi elinde tutan Allah'a yemin ederim ki buradan haktan başka bir şey çıkmaz." (Ahmed İbni Hanbel, Müsned, II, 158)

Yine Enes b. Malik Hazretlerinden gelen bir rivayette, Enes b. Malik Hazretlerinin Peygamberimiz (a.s.m.)'dan dinleyip yazdığı hadisleri daha sonra gidip Peygamberimize okuyarak arz ettiği belirtilir. Enes b. Malik Hazretleri hadis rivayeti sırasında hadislerin yazılı olduğu bu defterleri talebelerine gösterirdi. Bundan anlaşılıyor ki Enes b. Malik Hazretleri de hadisleri yazıyordu.

Hadislerin yazılması hususunda izin ifade eden çok rivayet vardır:

- Hafızasından şikayet edenlere Resulullah (a.s.m.)'ın, "Sağ elinizi yardıma çağırın.", "İlmi yazı ile bağlayın." gibi tavsiyelerde bulunması,
- Bazı konuşmaların yazılı metnini isteyenlere yazılıp verilmesi,
- Hepsi de hadisten ibaret olan ve sayısı 300'ü bulan mektupların varlığı, Peygamberimiz (a.s.m.)'ın hadislerin yazılması hususundaki iznine ve sahabelerin yazdığına delildir.

Bu tarihî gerçeklere rağmen hadislerin sahabe döneminde yazılmadığını söylemek, açık bir iftiradır. Hadisleri yok sayarak İslam'ı tahrif etmeye çalışanlar, aslında Kur'an'ı kendi hevalarına göre yorumlama peşindedirler. Bu inkâr ve küçümsemeler, İslam'a karşı yapılan kasıtlı saldırılardır. Ancak, sahabelerin ve büyük âlimlerin titiz çalışmaları sayesinde hadis ilmi sapasağlam kalmış ve İslam'ın özünün korunmasına katkıda bulunmuştur.

Şimdi hani yazılmamış diyorlar bu kimselerin gözlerine bu sahabelerin yazdığı eserleri göstereceğim. Gözleri görecek ama gönül gözleri kör ise elden ne gelir.

Evet kardeşlerim birçok sahabenin yazdığı hadis mecmuaları bizlere ulaşmıştır. Bu sahabelerden bazıları şunlardır:

- **Abdullah İbni Amr (r.a.) Hazretlerinin yazdığı mecmua:** Bu mecmuaya "Sahife-i

Sâdıka” denilmiştir. Bu mecmuada 1.000 kadar hadis vardır ve bu hadisler Ahmed İbni Hanbel’in Müsned’inde yer alır.

Hani Efendimiz s.a.v döneminde hadisler yazılmıyordu? Yok 300 sene sonra yazılmışmış. Sizde hiç utanma arlanma yok mudur? Üzülerek söylüyorum ki yoktur. Bunlar da çok iyi biliyorlar hadislerin sahabe döneminde kayıt altına alındığını... ama işlerine gelmiyor. Niye? çünkü o zaman kurani hevalarına göre nasıl yorumlayacaklar? Nasıl bu dini tahrif edecekler? Onların kurani kendi hevalarına göre çevirebilmelerinin önündeki en büyük engel efendimiz s.a.v’in hadisleridir. Onun için rahatsızlar.

Peki sadece **Abdullah İbni Amr (r.a.) Hazretlerinin yazdığı** “Sahife-i Sâdıka” mı var? Elbette hayır.

- **Cabir İbni Abdullah (r.a.) Hazretlerinin mecmuası:** Hz. Cabir’in (r.a.) Mescid-i Nebevi’de ders halkası kurup talebelerine hadis rivayet ettiği ve talebelerinin, kendisinde bulunan bu hadisleri yazdığı kitaplarda belirtilmiştir.

- **Enes b. Malik (r.a.) Hazretlerinin mecmuası:** Hübeyre İbni Abdurrahman şöyle anlatıyor: Halk Hazreti Enes’e hadis hususunda fazla ısrar etmişti. Bunun üzerine Hazreti Enes onlara bir kısım mecmualar getirip şöyle dedi: “Bunlar Resulullah (a.s.m.)’dan işitip yazdıklarımdır. Yazdıktan sonra bunları Resulullah’a okuyup arz ettim.” (Bağdâdî, Takyîdu’l-İlm) Ayrıca Hazreti Enes iki oğluna, Resulullah (a.s.m.)’dan mervi hadisleri yazmalarını emreder ve “Biz yazmayanların ilmini ilim addetmezdik.” derdi.

- **Bunlardan başka:** Semüre İbni Cündeb’in, İbni Abbas’ın, Abdullah İbni Ömer’in, Sa’d İbni Ubâde el-Ensâri’nin, Abdurrahman İbni Ebî Evfa’nın, Muğire İbni Şu’be’nin ve daha birçok sahabenin hadisleri yazdıklarına dair rivayetler mevcuttur. Burada teferruata girmeye gerek duymuyoruz. Dileyenler bu bilgileri usul-u hadis kitaplarında bulabilirler.

Sahabe tarafından kaleme alınan mecmualar bir yana, Hicri I. yüzyılın ikinci yarısıyla II. yüzyılın ilk yarısında 400 kadar muhaddisin hadisleri yazdığı artık belgeleriyle bilinmektedir.

Evet, hadis inkârcılarının “Hadisler 300 sene sonra yazıldı” iddiası, bilerek ve kasıtlı olarak uydurulmuş bir yalandır. Üstelik bunu da bilerek yapıyorlar. O dönemde yazılan eserler ortada dururken ve sağır sultan bile bunları duymuşken ümmetin cehaletinden istifade edip milletin akıyla alay eden uyanıklar. Şunu iyi bilin ki size buradan ekmek çıkmaz.

Sahabe döneminde hadislerin yazılmadığını iddia edenler, bu gerçeği gizlemeye çalışıyorlar çünkü sahabelerin hadisleri yazdığını ve titizlikle muhafaza ettiğini bilmek, onların planlarını bozar. Niçin? Çünkü Kur’an’ı kendi hevalarına göre yorumlamak, dinde istedikleri gibi tahrifat yapmak istiyorlar. Oysa ki Peygamber Efendimiz’in (s.a.v.) hadisleri, Kur’an’ın doğru anlaşılmasında en büyük kılavuzdur o hadisler ortada iken nasıl hevasına göre yorumlayacaklar. Küçük akılları ile yapmak istediklerinin özü budur. Hadisleri devre dışı bırakırlarsa, Kur’an’ı istedikleri gibi yorumlayabilecekler.

Onlar, Efendimiz'in (s.a.v.) hadislerinden rahatsızlar çünkü bu hadisler, İslam'ın özünü koruyan kalkanlardır. Onlara göre Hadisler olmasa, İslam'ın temel prensiplerini eğip bükmek kolay olurdu. İşte bu yüzden hadisler onların en büyük engelidir.

Evet, kardeşlerim maalesef bu alçakların hadisleri inkâr etme veya sorgulama çabalarının arkasında İslam'ı sorgulamak veya tahrif etmek vardır ve hadisleri yok sayarak Kuran'ı kendi çıkarlarına uygun şekilde yorumlamaya çalışmak vardır. Ve yalan ve iftiralarla iş gören bu karanlık zihniyet bu hakikatler anlatılmadıkça bilmeyenleri kandırmaya devam edecektir.